z drahých kovů, pokud tyto výrobky jsou při tom a zůstávají jenom pouhým zbožím ryteckým a nejeví se následkem zvláštního zpracování svého od zlatníka provedeného ozdobnými předměty toillety damské nebo pánské (srv. výn. dolnorak. místodrž. ze dne 15. června 1895 č. 37339, sb. Freye a Mareše č. 2722).

K nastoupení a samostatnému provozování živnosti rytecké opravňuje, jsou li tu jinak všeobecné podmínky řádem živnostenským předepsané splněny, odbytá návštěva těchto odborných škol a za následujících modifikací:

a) odborné škole pro krátké zboží (quincaillerie) v Jablonci a odborným školám pro průmysl sklářský v Haidě (v Boru) a Kamenném Šonově propůjčeno jest právo vydávati vysvědčení s doložkou o způsobilosti pro ryteckou živnost (a sice odborná škola jablonecká smí vysvědčení podobné vydati specielně kovorytcům, kroužkářům, vzorkářům, hotovitelům známek (známkářům), kdežto odborné školy v Boru a v Kamenném Šonově jsou k tomu zmocněny jen pokud jde o rytce skla) (srv. min. nař. ze dne 20. října 1887 č. 121 ř. z.);

b) dále jest oddělení pro rytce zřízené při odborné škole pro průmysl puškařský v Borovím (Borovljanech) oprávněno vydávati vysvědčení s doložkou o způsobilosti pro kovoryjce (srv. min. nař. ze dne 25. března 1891 č. 50 ř. z.);

c) oddělení pro rytce drahokamů na odborné škole pro úpravu a zasazování drahokamů v Turnově smí na základě min. nař. ze dne 29. května 1893 č. 97 ř. z. vydávati vysvědčení s doložkou o způsobilosti žákově pro živnost ryteckou, jež se zabývá pracemi na drahokamech;

d) konečně vysvědčení na odchodnou vydané odbornou školou v Mikulášovicích nahražují právoplatně průkaz žádoucí způsobilosti k řemeslné živnosti rytců, smaltovníků a rytců razítek (srv. cit. min. nař. z r. 1893 č. 97 ř. z. na konci).

Živnost řeznická.

Živnost řeznická jest řemeslná živnost, která zařaděna jest mezi živnosti v § 53 živn. řádu uvedené jakožto živnost nuceným provozováním povinná a proto se s provozováním jejím nesmí přestati podle libosti, a musí zamýšlené přerušení provozování 4 neděle napřed býti ohlášeno živnostenskému úřadu. Naskytuje se otázka, má li živnostenský úřad také při řeznické živnosti nařídíti, aby vyznačila ceny vzhledem na kvantitu a kvalitu podle § 52 živn. řádu. Rozh. min. vnitra ze dne 23. března 1885 č. 2891 pronáší se ve příčině této otázky v podstatě v ten smysl, že uspořádání cen masa podléhá na základě § 51 řádu živn. ovšem příslušnosti živnostenského úřadu, avšak stanovení takovéhoto tarifu nepojímá v sobě již nutnost toho, aby se vytkla poměrná váha t. zv. přívažku při mase, ježto maximální tarif, byl-li v nějaké obci zaveden jakožto nutné opatření všeobecně užívané, právě jen nejvyšší přípustnou cenu určitého zboží znamená a vůbec nemůže se odnášeti k rozlišování a taxativnému výpočtu oněch jednotlivých částí, které se považují za příslušenství tohoto druhu zboží.

I. Objem živnosti řeznické.

1. Obchodní a živnostenská komora ve Vídni kladně rozřešila otázku, zda tak zv. vykrajování kostí má se počítati k živnosti řeznické a je-li tudíž průkazem způsobilosti vázána.

2. Co se týče vymezení práv živnosti řeznické a uzenářské navzájem prohlásila obch. a živn. komora vídeňská v dobrozdání svém, že podle specialisování dnes ve všech oborech živnostenského života značně se jevícího zabývají se řezníci vůbec jenom zřídka porážením vepřů a obecenstvo všude může potřeby své opatřovati úhlednými výrobky uzenářské živnosti. Jinaké jsou však poměry na venkově, kde v četných místech, ba v okolí jeho daleko široko není ani jediného uzenáře a řezníci dílem v zájmu obecenstva samého, dílem i proto, že tak značného objemu živnost jejich pravidelně nemívá, jsou nuceni vedle hovězího masa i vepřové maso prodávati a proto tudíž i porážeti vepře, což by nebylo možno bez značných ztrát vzhledem k nenáhlému malému odbytu, kterýž by měla v zápětí zápověď, že řeznické živnosti přísluší jen právo prodávati čerstvé neuzené maso. Komora neuznává proto také za nutné, aby se na venkově stanovila zevrubná pravidla o vymezení obapolných živnostenských oprávnění řezníků a uzenářů příslušejících.

3. Co se týče otázky, zda řezníci jsou oprávněni rozpouštěti lůj, vyslovila se obch. a živn. komora ve Štýrském Hradci v ten smysl, že v rozpouštění loje spatřovati dlužno pouze záchranu, která řezníku usnadňuje, aby lůj mohl prodati tehdy, až by se mu zdály poměry na trhu příznivějšími. Z toho jde, že podle názoru komory řezníci jsou oprávněni převářeti lůj.

4. Řezníkům výhradně přináleží prodej hovězího, telecího a jehněčího masa, dále pak právo porážeti vepře a prodávati čerstvé vepřové maso a sádlo (výn. min. vnitra v dorozumění s min. obch. č. 12.137, věst. min. vnitra z roku 1885).

5. Co se týče otázky, smí-li zemědělci (hospodáři) zpeněžovati dobytek svůj sami ho vysekávajíce a maso jeho prodávajíce, poznamenává obch. a živn. komora v Plzni, že zabíjení, vysekávání a prodej v malém čerstvého masa uzavírá v sobě jednání, kteréž po živnostensku provozováno jsouc, jeví se býti zasahování do živnostenských práv řezníků, a že takovéto zaměstnání zemědělců nedá se subsumovati pod ustanovení článku V. sub *a)* vyhlašovacího patentu k živnostenskému řádu.

6. Otázka, smí-li řezník obchodovati suchými nebo naloženými rybami, byla zodpovědčna obch. a živn. komorou v Celovci v ten smysl, že řezníci, kteří neprovozují zároveň rybářství, jsou oprávněni k tomuto obchodu v té případnosti, když zvláště tento obchod ohlásí.

II. Koňské řeznictví.

Otázka, zdali koňské řeznictví ve smyslu ministerského nařízení ze dne 30. června 1884 č. 110 ř. z. má býti považováno za řemeslnou živnost, byla popřena od obchodní a živnostenské komory ve Vídni, poněvadž podle názoru komory onen výpočet řemeslných živností v min. nařízení ze dne 30. června 1884 č. 110 ř. z. uvedený má ráz přísně taxativní (nikoli tedy příkladný, demonstrativní) a že pouze živnost řeznická v něm jmenována jest, čímž však nelze vyrozumívati koňské řeznictví; ježto dále není potřebí k zabití koně do jatek přivedeného zvláštní dovednosti, a poněvadž konečně ku zpracování koňského masa, které skoro jenom do uzenek se obyčejně dává, není potřebí větších nějakých vědomostí; neboť při této manipulaci netřeba se ohlížeti ani na formu jednotlivých kusů ani na to, čeho vlastně řezník si všímati musí, nýbrž roz-

hodným jest jen, aby maso od sádla a kostí podle libosti spracovatele bylo odděleno.

Živnost sítařská a výroba mříží.

Živnost sítařská jest živností řemeslnou. Sítaři a výrobci mříží jsou dle § 37 řádu živn. oprávněni vykonávati práce přináležející jinak k živnosti zámečníků, jako na př. smějí zhotovovati železné postele, drátěné žíněnky a prohazovačky na písek ve spojení s pracemi sítařů a drátařů, jakož i dáti je obstarat zvláštním svým pomocníkům a za účelem tímto smí si držeti potřebné dělníky zámečnické živnosti; neboť práce tyto musí se považovati za nutné příslušenství úplného zhotovení vzpomenutých právě výrobků jejich, poněvadž zde drátěná sítkovina jest na jedné straně sice podstatnou součástí výrobků těchto, avšak na druhé straně dá se opět uvésti v příhodnou a upotřebitelnou podobu svoji teprve pomocí železných součástek k tomu přičiněných (obch. a živn. komora opavská, sb. Freye a Mareše č. 2626).

Výroba židlí rákosových přísluší jak sítařům tak i košíkářům, jelikož podle způsobu a dle povahy upotřebovaného při tom materiálu spadá zaměstnání toto v objem obou živností (srv. dobrozdání obch. a živn. komory v Bolzanu, sb. Freye a Mareše č. 2808). Dále smí též sítaři zhotovovati mříže do oken a ploty kolem zahrad ze železného drátu (obch. a živn. komora v Linci, sb. Freye a Mareše č. 3050). Zpravidla obmezena jest však tato živnost jen na zpracování a spájení materiálu drátěného (obch. a živn. komora vídeňská, sb. Freye a Mareše č. 3051) a proto též zhotovování sít z upravených již okrajů a hotových den tvoří živnost svobodnou (obch. a živn. komora v Praze, sb. Freye a Mareše č. 1182). Sítařům přináleží výroba pletiva do drátěných matrací, ať již se děje výroba jich stroji nebo záleží z práce ruční (obch. a živn. komora celovecká, sb. Freye a Mareše č. 1183).

Živnost sklenářská.

Živnost sklenářská náleží k živnostem řemeslným. Rozsah této živnosti objasňují zejména tato dobrozdání obchodních a živnostenských komor:

1. Sklenáři jsou oprávněni zhotovovati zrcadla, neboť sklenář zpravidla zrcadlové sklo jako takové nakoupí, přiřízne, do vhodných hotových rámů zasadí a hotové zrcadlo pak prodá. Tento způsob živnostenského zaměstnání jeví se pak v podstatě své jakožto výkon oprávnění spadajícího v rozsah živnosti sklenářské (dobrozdání obch. a živn. komory ve Vídni).

2. Hotovení okenních rámů, okenních sloupců nenáleží k oprávnění sklenářskému (obch. a živn. komora v Lubně, v Linci a v Solnohradu). Sklenáři jsou sice oprávněni ve smyslu § 37 živn. ř. zhotovovati rámy k obrazům a zrcadlům; nepřísluší jim však právo obchodovati rámy a rámovými lištami nezasklenými (obch. a živn. komora ve Št. Hradci). Obchodní a živnostenská komora v Linci tuto otázku příznivě vyřídila, ježto § 37 živn. řádu propůjčuje k tomu právo sklenářům. Zhotovení rámu jest zajisté nezbytnou podmínkou práva sklenáři příslušejícího ku zasklívání a musí se ono zhotovení považovati za práci potřebnou k úplnému dovršení řemeslných výrobků živnosti sklenářské; v podobném smyslu vyjadřuje se též obchodní a živnostenská komora ve Vídni.

3. Obchodní a živnostenská komora v Brně prohlásila, že sklenáři nejsou oprávněni hotoviti a prodávati svítilny, kdežto dle dobrozdání